

Exploring the evolution of rural tourism: systematic review and identifying the current and future trends

Mostafa Esmaili Mahyari ¹, Vahid Noumandi Pour ², Bahar Beishami ³

1. Department of Marketing and Entrepreneurship, Faculty of Management and Accounting, College of Farabi, University of Tehran, Qom, Iran

Email: mesmaeilimahyari@ut.ac.ir

2. Department of Tourism Management and Economics, Faculty of Tourism, College of Management, University of Tehran, Tehran, Iran

Email: vahid.noormandi@ut.ac.ir

3. (Corresponding Author) Tourism Department, Research Institute of Cultural Heritage and Tourism, Tehran, Iran

Email: b.beishami@richt.ir

ARTICLE INFO

Article type:

Research Paper

Article History:

Received:

26 July 2024

Received in revised form:

4 November 2024

Accepted:

28 November 2024

Available online:

6 December 2024

Keywords:

Rural tourism,
Sustainable rural tourism,
Rural development,
Sustainability,
Bibliometric review.

ABSTRACT

Rural tourism, recognized as one of the most community-centered forms of tourism, has substantial economic, social, and cultural impacts. It contributes to retaining local populations in villages and supports sustainable rural development. The rapid growth of rural tourism has led to numerous studies in this area. Consequently, this study aims to examine the conceptual evolution of rural tourism and explore its research trends over the years using bibliometric and visualization techniques. To achieve this, 2,407 articles were retrieved from the Web of Science database and analyzed using VOS Viewer software. The findings indicate a steady increase in the publication and citation of articles in this field, with a record of 352 articles published in 2022 and 7,934 citations in 2023. Additionally, the top researchers, journals, countries, and universities were identified based on citation counts, and a co-authorship analysis of countries illustrated global collaborations in this domain. The co-occurrence analysis of keywords revealed that terms such as "rural tourism," "sustainable development," and "rural development" were the most frequently used in this field. This analysis also uncovered temporal trends, indicating that early research focused on culture, community participation, and service quality. As the concept of sustainable tourism gained importance, topics like environmental sustainability, ecotourism, resilience, and later, innovation, value co-creation, tourist experience, and the circular economy became more prominent. Recently, the influence of technology, such as smart tourism, has become a significant area of focus in this field.

Citation: Esmaili Mahyari, M., Noumandi Pour, V., & Beishami, B. (2024). Exploring the evolution of rural tourism: systematic review and identifying the current and future trends. *Journal of Rural Research*, 15 (4), 37-50. <http://doi.org/10.22059/jrur.2025.376723.1945>

© The Author (s)

Publisher: University of Tehran Press

This is an open access article under the CC BY-NC 4.0 license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Since the late 1970s, rural tourism has surged globally as a significant leisure pursuit, attracting tourists to countryside areas. It is vital for local economies and cultures, showcasing natural attractions, villages, farms, and historical sites. Rural tourism promotes sustainability, letting visitors immerse in rural life and support local communities. Rural tourism can facilitate sustainable tourism practices, foster the transfer of local cultures, preserve heritage, and safeguard the environment. Rural tourism studies lack comprehensive overview, often focusing on specific aspects rather than providing holistic analysis of the field. To fill this gap, the current research aims to offer a holistic understanding of rural tourism through bibliometric and illustrative methods.

Methodology

This study uses bibliometric analysis to explore trends and advancements in rural tourism research, employing a descriptive-analytical approach. The research utilized the Web of Science database to retrieve the data until the beginning of April 2024 with limitation of English language and only review and research articles reaching 2407 articles analyzed and visualized via VOS Viewer data. In addition to descriptive analysis, co-authorship and keywords co occurrence analysis were used.

Results and discussion

Scientific works on rural tourism emerged in 1994, with a steady increase in publications since. The peak was in 2022, with 352 articles. Citation rates have consistently risen, hitting a high of 7934 in 2023, highlighting the field's increasing importance and influence. The findings also show that article titled "Food, place and authenticity: local food and the sustainable tourism experience" was the most cited article, Kestenholz was the most cited researcher, Tourism Management Journal was the most cited publication, Aveiro University in Portugal was the most cited institution, and China was the most cited country publishing articles in the field of

rural tourism. Based on co-authorship analysis of countries, China also emerges as a leading nation in promoting collaboration with other countries in this field and Based on the co-occurrence analysis of keywords within the field, the most frequent words were rural tourism, sustainable development, and rural development.

Recent years have seen a surge in rural tourism research, prompting numerous studies globally. This research offers an overview of current rural tourism studies, serving as a valuable resource for researchers. By identifying key contributors, journals, and countries, it aids in avoiding redundancy and improving the quality of scientific works in this field. The findings reveal a continuous increase in the number of articles within the field of rural tourism. The number of citations to articles within the field of rural tourism has also displayed an upward trend since its inception. Furthermore, since 2018, there has been a noticeable acceleration in the slope of this trend, indicating a significant increase in the attention and recognition afforded to articles in this field. Based on the co-authorship analysis of countries, China emerges as the leading nation in fostering collaboration with other countries in the realm of scientific production within the field of rural tourism. This suggests a strong commitment to international cooperation and knowledge exchange in advancing research efforts in this domain. The co-occurrence analysis of keywords within the field of rural tourism highlights key terms such as sustainable development, rural development and agritourism as the most frequently used alongside "rural tourism" and "tourism." Additionally, the illustration of the co-occurrence analysis based on temporal trends indicates a longstanding focus on issues such as agricultural tourism and service quality within this research field. However, in recent years, the research process has shifted towards addressing topics such as smart tourism, resilience, and the circular economy, customer experience, co creation and etc reflecting evolving interests and priorities within the field.

Conclusion

The findings suggest a notable increase in the number of articles published within the field of rural tourism in recent years. However, upon reviewing published research, it becomes evident that certain applied subfields, such as the impact of social media on the development of rural tourism, have not received sufficient investigation. This indicates a potential area for future research and exploration within the field. It can also be concluded that the scientific development process of the field of rural tourism at the beginning of its formation in the late 19th century was only focused on culture, concept and principles of rural tourism development, service quality and rural community participation and majority of research has focused on studying the economic benefits of rural tourism, such as employment opportunities and economic profitability. However, as sustainability gained prominence in the discourse surrounding rural tourism, some topics got momentum such as ecological environment, ecotourism, resilience, etc. Furthermore, from 2022 onwards, the influence of technology, artificial intelligence, social media, metaverse, and digital marketing has attracted attentions but still literature requires more studies regarding all these area in particular tourist experience, customer journey and touchpoints, value co creation, tourist engagement, smart tourism in rural tourism marketing and etc.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work declaration of competing interest none.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

بررسی تکامل گردشگری روستایی: مرور نظام‌مند و شناسایی روندهای کنونی و آینده

مصطفی اسماعیلی مهیاری^۱، وحید نورمندی پور^۲، بهار بیشمی^۳

۱- گروه بازاریابی و کارآفرینی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشکدگان فارابی، دانشگاه تهران، قم، ایران. رایانامه: mesmaeilimahyari@ut.ac.ir

۲- گروه مدیریت و اقتصاد گردشگری، دانشکده گردشگری، دانشکدگان مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: vahid.noormandi@ut.ac.ir

۳- نویسنده مسئول، گروه گردشگری، پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، تهران، ایران. رایانامه: b.beishami@richt.ir

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:

۱۴۰۳/۰۵/۰۵

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۳/۰۸/۱۴

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۳/۰۹/۰۸

تاریخ چاپ:

۱۴۰۳/۱۰/۰۶

واژگان کلیدی:

تغییرات اقلیمی،

ادراک،

همزیستی،

پایداریسازی کشاورزان،

جوامع محلی.

گردشگری روستایی به‌عنوان یکی از مردمی‌ترین اشکال گردشگری، آثار و مزایای فراوانی در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی داشته و موجب حفظ جمعیت محلی در روستاها و کمک به توسعه پایدار روستایی می‌شود. توسعه سریع گردشگری روستایی محرک پژوهش‌های بسیاری در این حوزه بوده است، در نتیجه هدف پژوهش حاضر بررسی تحول مفهومی گردشگری روستایی و بررسی جریان‌های پژوهشی آن در این سال‌ها با استفاده از تکنیک‌های کتاب‌سنجی و مصورسازی است. بدین منظور، ۲۴۰۷ مقاله از پایگاه وب‌آوساینس (Web of science) بازاریابی و توسط نرم‌افزار وی‌اواس ویوئر (VOS Viewer) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها سیر صعودی انتشار و استناددهی به مقالات این حوزه را نشان می‌دهد که رکورد ۳۵۲ مقاله در سال ۲۰۲۲ و ۷۹۳۴ استناد در ۲۰۲۳ را داشته است. همچنین برترین پژوهشگران، مجلات، کشورها و دانشگاه‌های این حوزه از لحاظ تعداد استنادهای صورت گرفته به آن‌ها مشخص شده و تحلیل هم‌تألیفی کشورها، همکاری‌های جهانی صورت گرفته در پژوهش‌های این حوزه را به تصویر کشیده است. تحلیل هم‌آیندی واژگان نیز کلماتی از جمله گردشگری روستایی، توسعه پایدار، توسعه روستایی را پرتکرارترین واژگان این حوزه معرفی کرد. این تحلیل همچنین بر اساس سیر زمانی، روند تغییرات این حوزه را آشکار نمود که بر این اساس در ابتدا تمرکز پژوهش‌ها بر فرهنگ، مشارکت جامعه محلی و کیفیت خدمات بوده است. با اهمیت یافتن مفهوم گردشگری پایدار، موضوعاتی مانند محیط‌زیست بوم، اکوتوریسم، تاب‌آوری و سپس نوآوری، هم‌آفرینی ارزش، تجربه گردشگر، اقتصاد چرخشی موردتوجه قرار گرفته و اخیراً نیز تأثیر تکنولوژی مانند گردشگری هوشمند در تحقیقات این حوزه نفوذ داشته است.

استناد: اسماعیلی مهیاری، مصطفی؛ نورمندی پور، وحید و بیشمی، بهار. (۱۴۰۳). بررسی تکامل گردشگری روستایی: مرور نظام‌مند و شناسایی روندهای کنونی و آینده. *مجله پژوهش‌های روستایی*، ۱۵ (۴)، ۳۷-۵۰.

<http://doi.org/10.22059/jrur.2025.376094.1943>

مقدمه

گردشگری در روستاها از اواخر دهه ۱۹۷۰ میلادی به یک فعالیت رو به رشد جهانی تبدیل شد و با جلب تعداد زیادی از گردشگران در روستاها، گردشگری روستایی به عنوان مفهومی مهم معرفی شد که با مدیریت دقیق می‌تواند راهبردی برای توسعه مناطق روستایی باشد (Lane et al., 2022). سازمان جهانی گردشگری نیز برای تأکید بر این موضوع سال ۲۰۲۰ را با عنوان سال گردشگری و توسعه روستایی جشن گرفت (UNWTO 2020).

گردشگری روستایی گروهی خاص از گردشگران را هدف قرار داده و به جذابیت‌ها یا مکان‌های مرتبط با روستا مانند بافت روستا، مزارع، اماکن تاریخی و غیره مربوط می‌شود (Irvine & Anderson, 2004). این مفهوم از اشکال گردشگری پایدار است که به گردشگر کمک می‌کند در زندگی جوامع محلی و در محیط روستا شرکت کند (Priatmoko et al., 2023). از نظر اقتصادی، گردشگری روستایی بر ایجاد شغل، تحریک توسعه زیرساخت در روستاها، حمایت از جوامع محلی و ارتقاء سطح زندگی و حمایت از کسب‌وکارهای محلی تأثیر دارد (Pongponrat 2011). از منظر اجتماعی-فرهنگی، گردشگری روستایی فرهنگ و سنت‌ها را زنده کرده، احساس هویت و اعتبار محلی را افزایش داده و رضایت کلی جوامع محلی میزبان را ارتقاء می‌دهد (Qin et al., 2019). به همین صورت، گردشگری روستایی نقش مهمی نیز در بعد محیطی ایفا می‌کند و به حفظ منابع طبیعی و تنوع زیستی کمک می‌کند (Eusébio et al., 2018). با در نظر داشتن این مزایا بسیاری از کشورها گردشگری روستایی را به عنوان راهکاری برای توسعه مناطق روستایی به کار گرفته‌اند که نقش مهمی در گردشگری پایدار ایفا کرده و نقشی حیاتی در طرح‌های بازسازی منطقه‌ای بسیاری از کشورها دارد (Tang & Xu, 2023; Lane et al., 2022).

در حوزه گردشگری روستایی، پژوهش‌های مروری متعددی انجام شده است. در پژوهش‌های داخلی دربان‌آستانه و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان "مرور نظام‌مند و فرا تحلیل کیفی فرایندهای ارزیابی عملکرد مدیریت زنجیره تأمین گردشگری روستایی" به تحلیل مقالات مرتبط با عملکرد زنجیره تأمین گردشگری روستایی پرداختند و دریافتند رویکردی نظام‌مند برای ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین مورد نیاز است. همچنین عرب مختاری و همکاران (۱۴۰۲) در مقاله‌ای با عنوان "تحلیل نقشه دانش تاب‌آوری معیشتی مقاصد گردشگری روستایی با استفاده از VOSviewer"، چهار خوشه پژوهشی در مطالعات مربوطه آشکار ساختند. در پژوهش‌های خارجی زلینسکی^۱ و همکاران (۲۰۲۰) در مقاله‌ای با عنوان "چرا با گردشگری جامعه‌محور و گردشگری روستایی در کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته به طور متفاوت رفتار می‌شود؟ یک مطالعه مروری" یافته‌های خود را در قالب تعاریف، عوامل اجتماعی-اقتصادی و فرهنگی، سیاست و حکمرانی، مالکیت زمین، انسجام جامعه، جذب سهامداران خارجی و نوع بازدیدکنندگان دسته‌بندی کردند. در پژوهش دیگری با عنوان "۲۰ سال تحقیق گردشگری روستایی شمال اروپا: بررسی و دستور کار تحقیقاتی آینده" نیز هلگادوتیر و داشپر^۲ (۲۰۲۱)، پیشنهادهایی را برای جهت‌گیری‌های تحقیقاتی آینده ارائه دادند. پژوهش‌های مروری انجام گرفته غالباً از نوع کیفی بوده، تعداد محدودی مقاله پوشش داده، در معرض ذهنیت‌گرایی بوده و امکان ارائه تصویری جامع از زمینه علمی را ندارند، برخلاف این موارد، مرورهای کتاب‌سنجی می‌توانند تصویری کلی از زمینه علمی نشان دهند و با نرم‌افزارهای مصورسازی، نقشه‌های دانشی را ترسیم کرده و موجب بررسی عینی روابط بین مطالعات و کشف روندها شوند. لذا مرورهای کتاب‌سنجی کارآمدتر بوده و ضمن عینیت‌گرایی، تکرارپذیر بوده و قلمرو گسترده‌تری از مطالعات را

1. Zielinski

2. Helgadóttir & Dashper

مورد بررسی قرار می‌دهند (Kumar et al., 2022). با توجه به این امر، پژوهش حاضر تلاش می‌کند تا با استفاده از تکنیک‌های کتاب‌سنجی و مصورسازی، تصویری جامع از پژوهش‌های منتشرشده گردشگری روستایی و روندهای پژوهشی آن ارائه دهد. به عبارت دیگر پژوهش در تلاش است به سؤالات زیر پاسخ دهد:

- (۱) انتشار کمی و میزان استنادها در حوزه پژوهش گردشگری روستایی چه روندی را طی کرده است؟
- (۲) کدام مقالات، مجلات، پژوهشگران، کشورها و دانشگاه‌ها در این حوزه پر استنادترین بوده‌اند؟
- (۳) وضعیت همکاری میان کشورها در این زمینه چگونه بوده است؟
- (۴) کدام واژگان در این زمینه، پرتکرارترین بوده‌اند و ساختار مفهومی گردشگری روستایی چگونه بوده است؟

مبانی نظری

منشور میراث معماری اروپا در سال ۱۹۷۵ میلادی اولین سند بین‌المللی است که به روستا هویتی مستقل داده و در بیانیه سال ۱۹۷۵ میلادی شورای اروپا، هرکجا از شهر سخنی بوده به نواحی روستایی نیز توجه شده که شامل معماری و ضرورت مطالعه بافت‌ها و ساختار روستا است (Council of Europe 1975). از دهه ۹۰ میلادی توجه پژوهشگران به این حوزه جلب شد. از مهم‌ترین پژوهش‌های اولیه، لین (۱۹۹۴) و شارپلی و شارپلی (۱۹۹۷) بودند که به معرفی و تبیین گردشگری روستایی پرداختند. به همین ترتیب علاقه دانشگاه و پژوهشگران به حوزه گردشگری روستایی افزایش و در سراسر جهان گسترش یافت (Kotzab et al., 2023). در سال‌های گذشته نیز به‌ویژه پس از همه‌گیری کووید-۱۹ و خانه‌نشینی، علاقه به گردشگری روستایی افزایش یافت؛ زیرا ماهیتی مبتنی بر طبیعت و جدایی از شهرنشینی داشت و هدف‌گیری آن با گردشگری رایج در فضای شهری متفاوت بود (Madani 2022; Priatmoko et al., 2023).

گردشگری روستایی نسبت به سایر انواع گردشگری جذابیت‌های خاصی دارد که شامل منابع و اقامتگاه‌های طبیعی، مناطق حفاظت‌شده، مناظر منحصربه‌فرد و تنوع زیست و فرهنگ می‌باشد (Paresishvili et al., 2017). گردشگری روستایی را می‌توان به‌عنوان نوعی از گردشگری که در بافت روستا انجام می‌شود تعریف کرد، یا یک فعالیت اقتصادی که وابسته به روستا بوده و از آن استفاده می‌کند و چیزی متفاوت از گردشگری رایج ارائه می‌دهد (Gorishevsky 2003). لاپ و میتاس (۲۰۱۷) استدلال کرده‌اند گردشگری روستایی فضایی است برای گردشگرانی که به دنبال آرامش، زیبایی طبیعی و منحصربه‌فرد بودن هستند (Peng & Lin 2016). سایر محققین نیز بیان کرده‌اند که گردشگری روستایی با فعالیت‌های علاقه به طبیعت یا مکان‌های روستا مرتبط است و آنچه گردشگر را به‌سوی گردشگری روستایی سوق می‌دهد، طبیعت است (Situmorang et al., 2019). می‌توان گفت گردشگری روستایی تنها جایگزینی برای سایر انواع گردشگری نیست، بلکه نوعی از گردشگری است که در آن گردشگر فعالانه به دنبال فضاهای بیرون شهر است و زندگی روستایی در تقابل با زندگی شهری، گردشگر را به خود جلب می‌کند (Kuzo & Kosar, 2017).

باید توجه داشت گردشگری روستایی بدون پایداری، ناموفق و بلا تکلیف می‌ماند. در ادبیات، گردشگری روستایی به سنگ بنایی برای گردشگری پایدار و استراتژی توسعه پایدار مناطق روستایی تبدیل شده و به گردشگری بدون به خطر انداختن منابع و امکانات نسل‌های آینده اشاره دارد (Martínez et al., 2019). نتایج نشان داده که اگر توسعه گردشگری روستایی بر مبنای پایداری باشد به پیامدهای مثبتی برای جامعه منجر می‌شود و در نهایت کیفیت زندگی

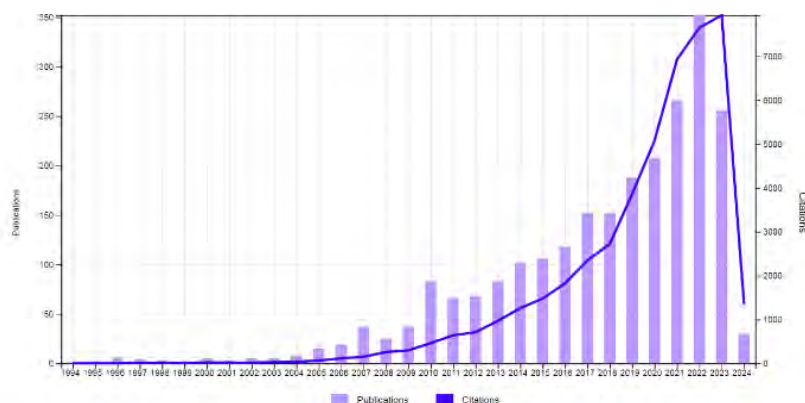
جوامع روستایی را ارتقاء می‌دهد (Imani & Madani, 2024). اهمیت این موضوع به حدی است که گاهی گردشگری روستایی مترادف با توسعه گردشگری پایدار در نظر گرفته می‌شود (Sharpley 2004). بنابراین با توسعه گردشگری روستایی و در نظر داشتن پایداری، علاوه بر دستیابی به مزایای اقتصادی برای جوامع میزبان و توسعه که به بهبود کیفیت زندگی و رضایت منتج می‌شود، می‌توان بر چالش‌های موجود در روستاها غلبه کرد و به توسعه پایدار روستاها دست‌یافت.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی است و با استفاده از روش‌های کتاب‌سنجی و مصورسازی به بررسی پیشرفت و توسعه در زمینه علمی مورد مطالعه می‌پردازد. با استفاده از مرور کتاب‌سنجی ساختارهای فکری، مفهومی و اجتماعی یک زمینه علمی به دست می‌آید (Farooq 2024). به دلیل رویه دآوری دقیق مقالات و اعتبار علمی بالای وب‌آوساینس (Tian et al., 2024)، در این پژوهش پایگاه وب‌آوساینس^۱ برای جستجو و بازیابی داده‌ها انتخاب شد. پس از تعیین کلیدواژه "گردشگری روستایی" جهت جستجو، هیچ بازه زمانی محدودی برای جستجو تعیین نشد و تمامی مقالات تا ابتدای آوریل سال ۲۰۲۴ میلادی در مجموعه بازیابی شدند (۳۹۵۷ مقاله). سپس معیارها و فیلترهای مناسب برای غنی‌تر کردن خروجی موردنظر اعمال شدند. اولین معیار، محدود کردن انواع مقالات مورد استفاده به مقالات مروری و پژوهشی بود. با اعمال این فیلتر، ۱۰۹۱ مقاله حذف شد. دومین فیلتر با توجه به هدف پژوهش که بررسی روند جهانی مقالات بود، زبان مقالات را به انگلیسی محدود کرد که منجر به حذف ۴۵۹ مقاله دیگر از مجموعه شد. با اعمال این فیلترها ۲۴۰۷ مقاله در خروجی باقی‌مانده و وارد فرآیند تجزیه و تحلیل شدند (مانند Medias et al., 2023). برای مصورسازی داده‌ها در این پژوهش نرم‌افزار وی‌اواس ویوئر استفاده شد که توانایی تصویرسازی انبوه داده‌ها را دارد و تحلیل هم‌تألفی و همچنین هم‌آیندی واژگان اجرا شد (مانند Pahrudin et al., 2022).

یافته‌ها

داده‌های بازیابی شده رشد و پویایی روند انتشار مقالات حوزه پژوهش گردشگری روستایی را نشان دادند. سال ۱۹۹۴ با انتشار اولین مقاله، نقطه آغازین انتشار مقالات این حوزه و سال ۲۰۲۲ با ۳۵۲ مقاله رکورددار انتشار بوده است. استناددهی به مقالات این حوزه نیز یک سال پس از انتشار اولین مقاله، از سال ۱۹۹۵ آغاز شده است که در پی جلب توجه پژوهشگران به انتشارات علمی این حوزه پژوهش و شکل‌گیری روند صعودی، ۷۹۳۴ استناد در سال ۲۰۲۳ به مقالات این حوزه صورت گرفته است. شکل ۱ نمودار روند انتشار مقالات حوزه گردشگری روستایی و استنادهایی که به آن‌ها صورت گرفته را نشان می‌دهد. در جدول ۱ نیز آمار این روند با جزئیات و به تفکیک سال ارائه شده است.

شکل ۱. نمودار آمار انتشار مقالات و استندهای صورت گرفته به آنها

جدول ۱. آمار انتشار و استندهای انجام گرفته به مقالات به تفکیک سال. منبع: یافته‌های پژوهش

سال	تعداد انتشار	تعداد استناد	سال	تعداد انتشار	تعداد استناد	سال	تعداد انتشار	تعداد استناد
۲۰۲۴	۳۰	۱۳۴۸	۲۰۱۳	۸۳	۹۶۶	۲۰۰۲	۵	۱۵
۲۰۲۳	۲۵۶	۷۹۳۴	۲۰۱۲	۶۸	۷۰۹	۲۰۰۱	۳	۱۴
۲۰۲۲	۳۵۲	۷۶۴۹	۲۰۱۱	۶۶	۶۳۸	۲۰۰۰	۵	۲۰
۲۰۲۱	۲۶۶	۶۹۲۴	۲۰۱۰	۸۳	۳۶۱	۱۹۹۹	۲	۷
۲۰۲۰	۲۰۸	۵۰۷۹	۲۰۰۹	۳۷	۲۹۶	۱۹۹۸	۳	۵
۲۰۱۹	۱۸۸	۳۸۶۰	۲۰۰۸	۲۵	۲۵۶	۱۹۹۷	۴	۷
۲۰۱۸	۱۵۲	۲۷۲۱	۲۰۰۷	۳۷	۱۵۰	۱۹۹۶	۶	۱
۲۰۱۷	۱۵۲	۲۳۴۴	۲۰۰۶	۱۹	۱۱۳	۱۹۹۵	۲	۱
۲۰۱۶	۱۱۸	۱۸۲۱	۲۰۰۵	۱۵	۶۴	۱۹۹۴	۱	۰
۲۰۱۵	۱۰۶	۱۴۷۵	۲۰۰۴	۸	۳۴	-	-	-
۲۰۱۴	۱۰۲	۱۲۵۸	۲۰۰۳	۵	۲۸	-	-	-

در پاسخ به دومین سؤال پژوهش، مقاله با عنوان "غذا، مکان و اصالت: غذای محلی و تجربه گردشگری پایدار" با ۷۲۷ استناد به عنوان پر استنادترین مقاله این حوزه معرفی می‌شود. پس از آن مقاله‌ای با عنوان "توسعه و میراث محلی: خوراک و غذاهای سنتی به عنوان جاذبه‌های گردشگری در مناطق روستایی" با ۵۷۳ استناد دومین مقاله پر استناد و مقاله‌ای با عنوان "تقسیم‌بندی بر اساس انگیزه در گردشگری روستایی: مورد مطالعه کره" با ۴۲۳ استناد سومین مقاله پر استناد شناخته شدند. ده مقاله پر استناد حوزه گردشگری روستایی و اطلاعات آنها در جدول ۲ نمایش داده شده است.

جدول ۲. پر استنادترین مقالات حوزه پژوهش گردشگری روستایی

عنوان مقاله	نویسندگان	سال انتشار	مجله	تعداد استناد	متوسط استناد در هر سال
Food, place and authenticity: local food and the sustainable tourism experience	Sims, R.	2009	Journal of Sustainable Tourism	۷۲۷	۴۵/۴۴
Local development and heritage: Traditional food and cuisine as tourist attractions in rural areas	Bessiere, J.	1998	Sociologia Ruralis	۵۷۳	۲۱/۲۲
Segmentation by motivation in rural tourism: A Korean case study	Park, DB. & Yoon, YS.	2009	Tourism Management	۴۲۳	۲۶/۴۴
Tourism routes as a tool for the economic development of rural areas – vibrant hope or impossible dream?	Briedenhann, J. & Wickens, E.	2004	Tourism Management	۳۹۳	۱۸/۷۱

۳۱/۴۵	۳۴۶	International Journal of Hospitality Management	2014	Loureiro, SMC.	The role of the rural tourism experience economy in place attachment and behavioral intentions
۲۶/۳۸	۳۴۳	Tourism Management	2012	Martín, HS. & Herrero, A.	Influence of the user's psychological factors on the online purchase intention in rural tourism: Integrating innovativeness to the UTAUT framework
۱۳/۸۷	۳۱۹	Tourism Management	2002	Sharpley, R.	Rural tourism and the challenge of tourism diversification: the case of Cyprus
۲۰/۷۳	۳۱۱	Tourism Management	2010	Devesa, M.; Laguna, M. & Palacios, A.	The role of motivation in visitor satisfaction: Empirical evidence in rural tourism
۱۲/۱۶	۳۰۴	Annals of Tourism Research	2000	Mason, P. & Cheyne, J.	Residents' attitudes to proposed tourism development
۱۱/۵۲	۲۸۸	Tourism Management	2000	Getz, D. and Carlsen, J.	Characteristics and goals of family and owner-operated businesses in the rural tourism and hospitality sectors

از نظر استناد، کستنهلز^۱ با ۱۳۲۱ استناد، پر استنادترین پژوهشگر این حوزه بوده است. پس از او باربیری^۲ با ۱۱۷۱ استناد دومین و شارپلی^۳ با ۹۳۶ استناد، به ترتیب دومین و سومین مؤلف پر استناد حوزه پژوهش گردشگری روستایی بوده‌اند. فهرستی از پر استنادترین پژوهشگران در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳. پر استنادترین مؤلفان حوزه پژوهش گردشگری روستایی

نام نویسنده	تعداد مقالات	تعداد استناد انجام گرفته	قدرت کلی پیوند
Kastenholz, E	۲۴	۱۳۲۱	۱۳۶۲
Barbieri, C	۱۲	۱۱۷۱	۷۹۸
Sharpley, R	۶	۹۳۶	۶۹۴
Correia Loureiro, SM	۵	۸۸۶	۲۰۹
Sims, R	۲	۸۱۵	۱۱۷
Park, DB	۱۲	۷۹۹	۶۷۸
Bessiere, J	۲	۶۵۳	۴۸
Yoon, YS	۴	۶۲۸	۴۳۴
Carneiro, MJ	۱۱	۵۸۸	۷۴۵
Fleischer, A	۶	۵۳۷	۵۲۲

مجله مدیریت گردشگری^۴ با ۹۳۵۷ استناد و در بر گرفتن ۶ مقاله از ۱۰ مقاله پر استناد حوزه، پر استنادترین مجله حوزه محسوب می‌شود. همچنین نشریه پایداری^۵ با ۳۴۴۹ و مجله گردشگری پایدار^۶ با ۲۸۱۹ استناد به ترتیب دومین و سومین مقاله پر استناد در این زمینه بوده‌اند. در جدول ۴ فهرستی از مجلات برتر حوزه پژوهش گردشگری روستایی به همراه تعداد مقالات، تعداد استناد آن‌ها و قدرت پیوند ارائه شده است.

1. Kastenholz, E
2. Barbieri, C
3. Sharpley, R
4. Tourism Management
5. Sustainability
6. Journal of Sustainable Tourism

جدول ۴. پراستنادترین مجلات حوزه پژوهش گردشگری روستایی

نام مجله	تعداد مقاله	تعداد استناد	قدرت کلی پیوند
Tourism Management	۸۹	۹۳۵۷	۲۷۳۸
Sustainability	۲۷۷	۳۴۴۹	۲۱۹۴
Journal of Sustainable Tourism	۵۵	۲۸۱۹	۸۲۹
Annals of Tourism Research	۳۳	۲۶۷۰	۹۷۱
Journal of Rural Studies	۲۸	۱۵۹۸	۵۰۷
Tourism Management Perspectives	۳۶	۱۱۹۴	۶۰۲
Tourism Geographies	۳۸	۱۱۷۵	۳۸۶
Current Issues in Tourism	۴۰	۱۰۵۷	۴۱۰
Journal of Travel & Tourism Marketing	۲۳	۱۰۵۳	۳۱۱
International Journal of Hospitality Management	۱۲	۱۰۴۶	۱۵۱

همچنین دانشگاه آویرو^۱ در کشور پرتغال با ۱۷۳۸ استناد، پراستنادترین دانشگاه، پس از آن دانشگاه میسوری^۲ در ایالت میسوری کشور آمریکا با ۱۱۴۲ استناد دومین دانشگاه پراستناد و دانشگاه لنکستر^۳ در کشور انگلستان با ۱۱۰۰ استناد سومین دانشگاه پراستناد این حوزه بوده‌اند. ده دانشگاه پراستناد حوزه پژوهش گردشگری روستایی به همراه تعداد مقالات، تعداد استناد و قدرت کلی پیوند آن‌ها در جدول ۵ ارائه شده است.

جدول ۵. پراستنادترین مؤسسات و دانشگاه‌های حوزه پژوهش گردشگری روستایی

دانشگاه	تعداد مقاله	تعداد استناد	قدرت کلی پیوند
University of Aveiro	۳۷	۱۷۳۸	۱۳۶۵
University of Missouri	۱۰	۱۱۴۲	۷۱۱
Lancaster University	۶	۱۱۰۰	۳۱۶
Chinese Academy of Sciences	۲۹	۷۳۷	۵۵۲
University of Extremadura	۳۸	۷۱۵	۶۲۸
University of Granada	۲۵	۶۶۹	۴۴۵
Kyung Hee University	۹	۶۳۷	۴۴۶
University of Sains Malaysia	۱۳	۶۲۴	۳۲۳
University of Toulouse Mirail	۱	۵۷۳	۵۳
University of Central Lancashire	۸	۵۴۷	۲۷۴

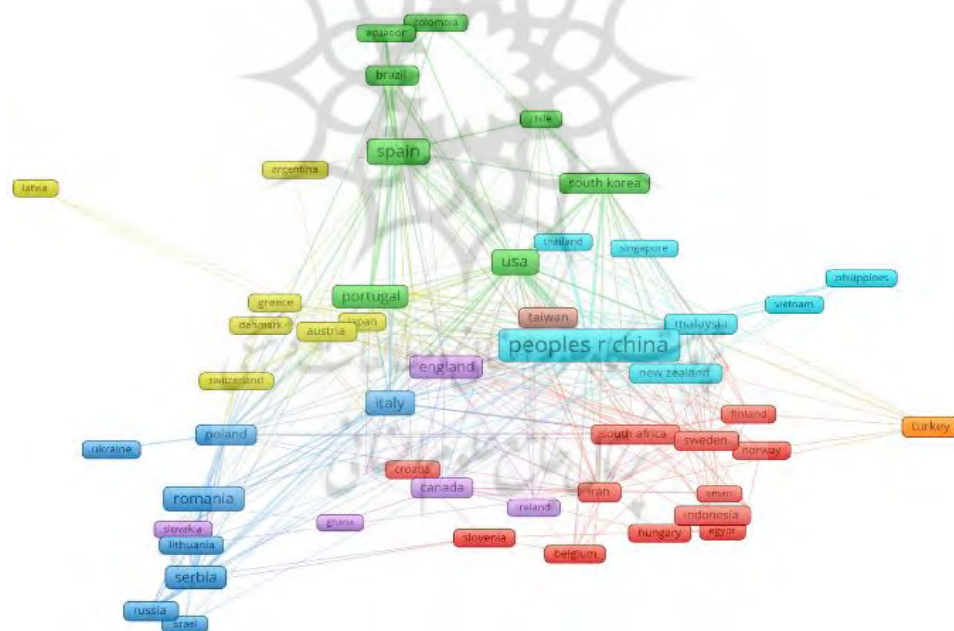
یافته‌ها نشان می‌دهد چین با ۶۱۴۶ استناد که به مقالات منتشر شده توسط پژوهشگران آن صورت گرفته، پراستنادترین کشور در حوزه پژوهش گردشگری روستایی بوده است و ایالات متحده آمریکا با ۵۶۴۶ استناد در رده دوم و انگلستان با ۵۲۳۰ استناد در رده سوم پراستنادترین کشورها قرار داشتند. همچنین چین با ۵۴۵ مقاله که پژوهشگران آن در این حوزه منتشر کرده بوده‌اند، فعال‌ترین کشور در زمینه انتشار مقالات این حوزه شناسایی شد که بیشترین قدرت پیوند را نیز دارا بوده است. فهرستی از ده کشور برتر در حوزه پژوهشی گردشگری روستایی در جدول ۶ ارائه شده است.

1. University of Aveiro
2. University of Missouri
3. Lancaster University

جدول ۶. پراستنادترین کشورهای حوزه پژوهش گردشگری روستایی

کشور	تعداد مقاله	تعداد استناد	قدرت کلی پیوند
چین	۵۴۵	۶۱۴۶	۳۹۳۳
آمریکا	۱۹۴	۵۶۴۶	۲۶۱۷
انگلستان	۱۱۴	۵۲۳۰	۲۱۵۸
اسپانیا	۲۲۷	۵۱۹۸	۲۲۹۷
پرتغال	۱۱۰	۳۵۶۰	۱۸۷۰
استرالیا	۸۲	۲۵۸۷	۱۲۷۳
ایتالیا	۱۳۵	۲۴۳۰	۱۵۵۰
کانادا	۶۶	۲۰۹۵	۱۰۶۳
کره جنوبی	۶۰	۱۹۵۰	۱۰۸۴
تایوان	۶۲	۱۵۸۴	۷۲۷

بررسی همکاری مؤلفان کشورها و مشارکت آنان در گسترش حوزه علمی و شناسایی تأثیرگذارترین کشورها با تحلیل هم‌تألیفی کشورها امکان‌پذیر می‌شود (Isfandyari-Moghaddam et al., 2023). این تحلیل در پاسخ به سومین سؤال پژوهش، کشورها را در قالب ۸ خوشه با مفاهیم مرتبط نشان داد. کشور چین در خوشه فیروزه‌ای با بیشترین لینک و قدرت پیوند، پیشرو در همکاری و هم‌تألیفی کشورها در انتشار تولیدات علمی این حوزه قرار دارد و پس‌از آن آمریکا و انگلستان بیشترین قدرت پیوند و ارتباط را در شبکه دارند. خروجی این تحلیل در شکل ۲ قابل مشاهده است.

شکل ۲. تصویر شبکه هم‌تألیفی کشورها. منبع: یافته‌های پژوهش

چهارمین سؤال پژوهش در پی کشف پویایی‌های ساختار مفهومی و کلیدواژگان پرتکرار حوزه گردشگری روستایی است (Xiao et al., 2024). بر اساس تحلیل هم‌آیندی واژگان پرتکرارترین واژگان کلیدی حوزه عبارت‌اند از "گردشگری روستایی" با ۱۰۴۱ تکرار، "گردشگری" با ۲۰۰ تکرار، "توسعه پایدار" با ۱۳۲ تکرار، "توسعه روستایی" با ۱۲۵ تکرار و گردشگری کشاورزی با ۱۱۷ تکرار. فهرست ده واژه پرتکرار به همراه قدرت کلی پیوند در جدول ۷ ارائه شده است.

شکل ۴. نقشه شبکه هم‌آیندی واژگان بر اساس سیر زمانی

بحث

در این پژوهش سعی شد تا تصویری کلی از مطالعات انجام‌شده در حوزه گردشگری روستایی در جهان ارائه شود و به محققان این حوزه در آگاهی یافتن از وضعیت کلی حوزه و شناسایی موضوعات روز پژوهشی کمک کند تا پژوهشگران بتوانند تلاش‌های خود را در زمینه‌های جدید متمرکز کنند. یافته‌ها نشان داد پژوهش در این حوزه از سال ۱۹۹۴ شروع و به با رشد تدریجی، بیشترین تعداد انتشار مقالات با ۳۵۲ مقاله در سال ۲۰۲۲ بوده است. پر استنادترین مقاله، پژوهشی با عنوان "خوراک، مکان و اصالت: غذای محلی و تجربه گردشگری پایدار" بود. وجود دو پژوهش با موضوع خوراک در میان ده پژوهش برتر، اهمیت بالای خوراک و گردشگری خوراک را در گردشگری روستایی نشان داد. از نظر استناد کسنتهولز برترین پژوهشگر، مدیریت گردشگری برترین نشریه، دانشگاه آویرو در کشور پرتغال برترین مؤسسه و چین برترین کشور حوزه پژوهش بوده‌اند. بر اساس تحلیل هم‌تألفی، چین پیشرو در همکاری با سایر کشورها در این حوزه بوده است. یافته‌ها نشان می‌دهد گرچه در ابتدا توجه معطوف به کشورهای غربی بوده و بیشتر چالش‌های موردبحث خاستگاه غربی داشتند، اما اخیراً تمرکز به‌سوی شرق سوق پیدا کرده است. در کشورهای شرقی علاوه بر آزمون مفاهیمی که در کشورهای غربی موردبررسی قرار گرفته‌اند، می‌توانند موضوعات بسیاری مرتبط با بافتار این کشورها را بررسی کنند. بر اساس تحلیل هم‌آیندی واژگان نیز علاوه بر واژه‌های کلیدی "گردشگری روستایی" و "گردشگری"، کلیدواژه‌هایی از جمله "توسعه پایدار"، "توسعه روستایی" و "گردشگری کشاورزی" پرتکرارترین واژگان به‌کاررفته در این حوزه بوده‌اند که نکته‌هایی را برجسته می‌سازد. اول آنکه نشان‌دهنده اهمیت گردشگری در توسعه پایدار روستاها است. توسعه گردشگری روستایی به معنای توسعه گردشگری کشاورزی، خوراک، فرهنگی و حتی تاریخی و دیگر انواع گردشگری است که همگی به توسعه پایدار مناطق روستایی یاری رسانده و در نهایت باعث تاب‌آوری می‌شوند که اکنون یکی از موضوعات پژوهشی جذاب است. اهمیت پایداری در گردشگری روستایی باعث توجه به اقتصاد چرخشی شده که هدف آن استفاده بهینه منابع بوده و برخلاف تفکر خطی گذشته است. نکته دوم اهمیت نقش گردشگری کشاورزی در توسعه

پایدار گردشگری روستایی است که بسیاری از پژوهش‌ها به بررسی آن پرداخته‌اند. همچنین روند توسعه علمی این حوزه در ابتدای شکل‌گیری در اواخر قرن ۱۹ صرفاً متمرکز بر بازدید از روستا و توسعه روستا بوده است ولی با افزایش علاقه به پایداری، موضوعاتی مانند کارآفرینی، مشارکت جامعه محلی، اکوتوریسم نیز موردتوجه قرار گرفته‌اند (An & Alarcón, 2020). پژوهش‌های بسیاری نیز منافع اقتصادی ناشی از گردشگری روستایی مانند اشتغال و سود اقتصادی، کیفیت و رضایت ساکنان از زندگی و نگرش نسبت به گردشگری را مورد مطالعه و به‌عنوان شاخص‌هایی برای ارزیابی به کار گرفته‌اند (Lee 2013).

بر اساس تحلیل پژوهش‌های این حوزه بیشتر بر مسائل کلان تمرکز داشته و موضوعاتی مانند بازاریابی و رفتار مصرف‌کننده کمتر موردتوجه بوده‌اند. در این حوزه به موضوعاتی همچون بخش‌بندی بازار، انگیزه، کیفیت خدمات، رضایت، تصویر برند و غیره پرداخته‌شده اما به رویکردهای جدید بازاریابی چندان توجه نشده است. نظریه‌های منطق چیرگی خدمات، بازاریابی تجربی و مفاهیمی همچون درگیری، تجربه، هم‌آفرینی ارزش و غیره در دیگر انواع گردشگری موردبحث قرار گرفته و در گردشگری روستایی نیز نیازمند توجه بیشتر است. تجربه گردشگر که نیازهای گردشگر را در سطحی بالاتر از کیفیت خدمات بررسی می‌کند، از جمله موضوعاتی است که برای تأثیرگذاری بر نیت رفتاری مانند توصیه به دیگران و بازدید مجدد ضروری است. در زمینه تجربه گردشگر، شناخت نقاط تماس او در هر سه مرحله سفر دارای اهمیت است. آگاهی از نقاط تماس می‌تواند به مدیران برای ایجاد تجربه‌های ماندگار یاری رساند. همچنین باوجوداینکه گردشگر روستایی برای تجربه فعالانه محیط روستایی سفر می‌کند، پژوهش‌های مرتبط با هم‌آفرینی و درگیری گردشگران اندک هستند. در گذشته تفکر غالب نقش فعالی برای گردشگر قائل نبود (Campos, et al., 2018). اما با ظهور نظریه منطق چیرگی خدمات، تغییراتی در نگرش به گردشگر ایجاد شد. بر این اساس، گردشگر روستایی در خلق ارزش پیشنهادی کسب‌وکار نقشی فعال دارد (Uslu and Tosun, 2024). لذا ضروری است پژوهش‌های آتی به بررسی هم‌آفرینی و درگیری گردشگر روستایی در مراحل سفر بپردازند. گردشگری هوشمند یکی دیگر از روندهای نوظهور گردشگری است که با بهره‌گیری از فناوری و ایجاد مقاصد هوشمند گردشگری، تلاش دارد کیفیت زندگی را برای مردم و گردشگران بالا برده و دسترسی را به خدمات با کیفیت تسهیل کند (Mehraliyev et al., 2020). رضایت گردشگران نیز به نوآوری و تکنولوژی مورد استفاده بستگی دارد و گردشگری هوشمند با استفاده از تکنولوژی‌هایی مانند واقعیت افزوده و مجازی و هوش مصنوعی نقش مهمی در تجربه گردشگران در بافتارهای گوناگون ایفا می‌کند.

نتیجه‌گیری

هر کدام از روندهای نوظهور موردبحث در این پژوهش می‌تواند سرنخی برای فعالان و پژوهشگران حوزه گردشگری روستایی باشد. چنین پژوهش‌هایی می‌توانند در کوتاه‌ترین زمان پژوهشگران و فعالان یک حوزه را با بروزترین موضوعات پژوهشی جهان آشنا کنند. به‌عنوان مثال فعالان و مدیران کسب‌وکارهای گردشگری روستایی با شناخت مفاهیمی همچون تجربه گردشگر و هم‌آفرینی ارزش، می‌توانند اقدام به خلق ارزش و ارائه آن به گردشگران در مقصدها یا کسب‌وکارهای خود کنند. پژوهش حاضر تلاش داشت تا تصویری کلی از پژوهش‌های گردشگری روستایی ارائه کند، پژوهش‌های مروری آتی می‌توانند با تمرکز بر هر کدام از موضوعات فرعی در گردشگری روستایی، وضعیت دقیق‌تر و با جزئیات بیشتری را در گردشگری روستایی ارائه دهند برای مثال بازاریابی، پایداری و تاب‌آوری و ... علاوه بر این، پژوهش‌های کاربردی بسیاری در هر کدام از این موضوعات به‌ویژه موضوعات نوظهور مورد نیاز هستند که می‌تواند برای

پژوهشگران جذاب باشد. برای مثال کارکردهای گردشگری هوشمند در تجربه گردشگران روستایی. همچنین، گرچه از سال ۲۰۲۲ به بعد نیز تأثیر تکنولوژی و هوشمندی، رسانه‌های اجتماعی، متاورس و دیجیتال مارکتینگ، تأثیر اینفلوئنسرها و ولاگ‌های معرفی مقاصد روستایی و عملکرد پلتفرم‌ها به صورت روندهای مورد مطالعه نفوذ بیشتری بر پژوهش‌های این حوزه داشته است، اما هنوز پژوهش‌های بسیاری در این زمینه مورد نیاز است.

حامی مالی

این اثر حامی مالی نداشته است.

سهم نویسندگان در پژوهش

نویسندگان در تمام مراحل و بخش‌های انجام پژوهش سهم برابر داشتند.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند که هیچ تضاد منافی در رابطه با نویسندگی و یا انتشار این مقاله ندارند.

تقدیر و تشکر

نویسندگان از همه کسانی که در انجام این پژوهش به ما یاری رساندند، به ویژه کسانی که کار ارزیابی کیفیت مقالات را انجام دادند، تشکر و قدردانی می‌نمایند.

منابع

- ایمانی، بهرام و معدنی، جواد. (۱۴۰۲). گردشگری روستایی سبز: بررسی عوامل تأثیرگذار در توسعه گردشگری روستایی پایدار و حافظ محیط زیست. *مطالعات علوم محیط زیست*، ۸(۴)، ۷۳۰۵-۷۳۱۷. doi: 10.22034/jess.2023.394087.2010
- دربان آستانه، علیرضا؛ رضوانی، محمدرضا؛ مطیعی لنگرودی، سید حسن و محمدزاده لاریجانی، فاطمه. (۱۳۹۷). مرور نظام‌مند و فرا تحلیل کیفی فرایندهای ارزیابی عملکرد مدیریت زنجیره تأمین گردشگری روستایی. *گردشگری و توسعه*، ۷(۲)، ۱۴۹-۱۷۰. doi: 10.22034/jtd.2018.69466
- عرب مختاری، توران؛ مریدسادات، پگاه؛ توکلی، مرتضی و رضائی، ناصر. (۱۴۰۲). تحلیل نقشه دانش تاب‌آوری معیشتی مقاصد گردشگری روستایی با استفاده از VOSviewer. *پژوهش‌های روستایی*، ۱۴(۴)، ۶۳۳-۶۱۰. doi: 10.22059/jrur.2023.361233.1851
- معدنی، جواد. (۱۴۰۱). بررسی نقش گردشگری روستایی در توسعه اشتغال پایدار ساکنان در دوران پسا کرونا با رویکرد سناریو نگاری (مورد مطالعه: شهرستان سرعین). *پژوهش‌های روستایی*، ۱۳(۳)، ۳۹۰-۴۰۷. doi: 10.22059/jrur.2022.336852.1711

References

- An, W., & Alarcón, S. (2020). How can rural tourism be sustainable? A systematic review. *Sustainability*, 12(18), 7758. doi.org/10.3390/su12187758
- Arab Mokhtari, T., Moridsadat, P., Tavakoli, M., & Rezaei, N. (2024). Analysis of Knowledge Map of Livelihood Resilience of Rural Tourism Destinations Using VOSviewer. *Journal of Rural Research*, 14(4), 610-633. doi: 10.22059/jrur.2023.361233.1851 [in Persian].
- Bessière, J. (1998). Local development and heritage: traditional food and cuisine as tourist attractions in rural areas. *Sociologia ruralis*, 38(1), 21-34. doi.org/10.1111/1467-9523.00061
- Blapp, M., & Mitas, O. (2017). Creative tourism in Balinese rural communities. *Current Issues in Tourism*, 21(2), 1-27.

- Campos, A. C., Mendes, J., Valle, P. O. D., & Scott, N. (2018). Co-creation of tourist experiences: A literature review. *Current Issues in Tourism*, 21(4), 369-400. doi.org/10.1080/13683500.2015.1081158
- Council of Europe. (1975). *European Charter of the Architecture*. Available at: www.icomos.org/en/charters-and-texts
- Darbanastane, A., Rezvani, M. R., Motiee Langrudi, S., & mohammadzadeh larijani, F. (2018). The Systematic Review and Meta-analysis of Performance Evaluation Processes of Rural Tourism Supply Chain Management. *Journal of Tourism and Development*, 7(2), 149-170. doi: 10.22034/jtd.2018.69466 [in Persian].
- Eusébio, C., Vieira, A. L., & Lima, S. (2018). Place attachment, host–tourist interactions, and residents’ attitudes towards tourism development: The case of Boa Vista Island in Cape Verde. *Journal of Sustainable Tourism*, 26(6), 890-909. doi.org/10.1080/09669582.2018.1425695
- Farooq, R. (2024). A review of knowledge management research in the past three decades: a bibliometric analysis. *VINE Journal of Information and Knowledge Management Systems*, 54(2), 339-378. doi.org/10.1108/VJIKMS-08-2021-0169
- Gorishevsky, P. (2003). Rural green tourism: history and current state. *Rural green tourism*, 15-29. Available at: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=946400>
- Helgadóttir, G., & Dashper, K. (2021). 20 years of Nordic rural tourism research: a review and future research agenda. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 21(1), 60-69. doi.org/10.1080/15022250.2020.1823246
- Imani, B., & Madani, J. (2024). Green Rural Tourism: Investigating the Factors Influencing the Development of Sustainable and Environmentally Preserver Rural Tourism. *Journal of Environmental Science Studies*, 8(4), 7305-7317. doi: 10.22059/jhgr.2024.373285.1008674 [in Persian].
- Isfandyari-Moghaddam, A., Saberi, M. K., Tahmasebi-Limoni, S., Mohammadian, S., & Naderbeigi, F. (2023). Global scientific collaboration: A social network analysis and data mining of the co-authorship networks. *Journal of Information Science*, 49(4), 1126-1141. doi.org/10.1177/0165551521104065
- Kotzab, H., Bäumlér, I., & Gerken, P. (2023). The big picture on supply chain integration–insights from a bibliometric analysis. *Supply Chain Management: An International Journal*, 28(1), 25-54. doi.org/10.1108/SCM-09-2020-0496
- Kumar, S., Sahoo, S., Lim, W. M., Kraus, S., & Bamel, U. (2022). Fuzzy-set qualitative comparative analysis (fsQCA) in business and management research: A contemporary overview. *Technological Forecasting and Social Change*, 178, 121599. doi.org/10.1016/j.techfore.2022.121599
- Kuzo, N. J., & Kosar, N. S. (2017). Marketing support of rural green tourism development in Ukraine. *Marketing and Management of Innovations*, 2, 369-381. doi.org/10.21272/mmi.2017.2-34
- Lane, B. (1994). "What is rural tourism?". *Journal of Sustainable Tourism*, 2(1-2), 7-21. doi.org/10.1080/09669589409510680
- Lane, B., Kastenholz, E., & Carneiro, M. J. (2022). Rural tourism and sustainability: A special issue, review and update for the opening years of the twenty-first century. *Sustainability*, 14(10), 6070. doi.org/10.3390/su14106070
- Lee, T. H. (2013). Influence analysis of community resident support for sustainable tourism development. *Tourism management*, 34, 37-46. doi.org/10.1016/j.tourman.2012.03.007
- Madani, J. (2022). Investigating the Role of Rural Tourism in the Development of Sustainable Employment of Residents in the Post-Corona Era with a Scenario Approach (Case Study: Sarein County). *Journal of Rural Research*, 13(3), 390-407. doi: 10.22059/jrur.2022.336852.1711 [in Persian].
- Martínez, J. M. G., Martín, J. M. M., Fernández, J. A. S., & Mogorrón-Guerrero, H. (2019). An analysis of the stability of rural tourism as a desired condition for sustainable tourism. *Journal of Business Research*, 100, 165-174. doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.03.033
- Medias, F., Rosari, R., Susanto, A. A., & Ab Rahman, A. B. (2023). A bibliometric analysis on innovation in philanthropy research: A study based on Scopus database. *International Journal of Innovation Science*. doi.org/10.1108/IJIS-08-2022-0139

- Mehraliyev, F., Chan, I. C. C., Choi, Y., Koseoglu, M. A., & Law, R. (2020). A state-of-the-art review of smart tourism research. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 37(1), 78-91. doi.org/10.1080/10548408.2020.1712309
- Pahrudin, P., Liu, L. W., & Li, S. Y. (2022). What is the role of tourism management and marketing toward sustainable tourism? A bibliometric analysis approach. *Sustainability*, 14(7), 4226. doi.org/10.3390/su14074226
- Paresishvili, O., Kvaratskhelia, L., & Mirzaeva, V. (2017). Rural tourism as a promising trend of small business in Georgia: Topicality, capabilities, peculiarities. *Annals of Agrarian Science*, 15(3), 344-348. doi.org/10.1016/j.aasci.2017.07.008
- Peng, K. L., & Lin, P. M. (2016). Social entrepreneurs: Innovating rural tourism through the activism of service science. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 28(6), 1225-1244. doi.org/10.1108/IJCHM-12-2014-0611
- Pongponrat, K. (2011). Participatory management process in local tourism development: A case study on fisherman village on Samui Island, Thailand. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 16(1), 57-73. doi.org/10.1080/10941665.2011.539391
- Priatmoko, S., Kabil, M., Akaak, A., Lakner, Z., Gyuricza, C., & Dávid, L. D. (2023). Understanding the complexity of rural tourism business: Scholarly perspective. *Sustainability*, 15(2), 1193. doi.org/10.3390/su15021193
- Qin, D., Xu, H., & Chung, Y. (2019). Perceived impacts of the poverty alleviation tourism policy on the poor in China. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 41, 41-50. doi.org/10.1016/j.jhtm.2019.09.004
- Sharpley, R., & Roberts, L. (2004). Rural tourism—10 years on. *International Journal of tourism research*, 6(3), 119-124. doi.org/10.1002/jtr.478
- Sharpley, R., & Sharpley, J. (1997). *Rural tourism. An introduction* (pp. 1-165).
- Situmorang, R., Trilaksono, T., & Japutra, A. (2019). Friend or Foe? The complex relationship between indigenous people and policymakers regarding rural tourism in Indonesia. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 39, 20-29. doi.org/10.1016/j.jhtm.2019.02.001
- Tang, M., & Xu, H. (2023). Cultural integration and rural tourism development: A scoping literature review. *Tourism and Hospitality*, 4(1), 75-90. doi.org/10.3390/tourhosp4010006
- Tian, Z., Jiang, Y., Zhang, N., Zhang, Z., & Wang, L. (2024). Analysis of the Current State of COPD Nursing Based on a Bibliometric Approach from the Web of Science. *International Journal of Chronic Obstructive Pulmonary Disease*, 255-268. doi.org/10.2147/COPD.S440715
- UNWTO. (2020). *International tourism growth continues to outpace the global economy*. Available at <https://www.unwto.org/international-tourism-growth-continues-to-outpace-the-economy>. Accessed 25 April 2024.
- Uslu, A. & P. Tosun (2024). "Tourist personality, value co-creation, and emotional well-being." *International Journal of Consumer Studies* 48(1): e12995. doi.org/10.1111/ijcs.12995
- Xiao, P., Li, L., Qu, J., & Wang, G. (2024). Global research hotspots and trends on robotic surgery in obstetrics and gynecology: a bibliometric analysis based on VOSviewer. *Frontiers in Surgery*, 11, 1308489. doi.org/10.3389/fsurg.2024.1308489
- Zielinski, S., Jeong, Y., Kim, S. I., & B. Milanés, C. (2020). Why community-based tourism and rural tourism in developing and developed nations are treated differently? A review. *Sustainability*, 12(15), 5938. doi.org/10.3390/su12155938